

Arkivnr: 2018/14191-31
Saksbehandlar: Anne Sara Svendsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		04.03.2019
Utval for opplæring og helse		12.03.2019

Læretid i byggdriftarfaget etter fullført Vg2 Elenergi - unntaksordning for 2019

Samandrag

I fleire år har det vore stor skilnad mellom talet på søkjarar til læreplass med bakgrunn frå Vg2 Elenergi og Vg2 Automatisering og talet på tilgjengelege læreplassar i faga. Samstundes har det vore ledige læreplassar i byggdriftarfaget. I dette faget er det i mange bedrifter ein fordel med elektro-bakgrunn, sjølv om byggdriftarfaget ligg til utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk i strukturen for vidaregåande opplæring.

I 2016 innførte fylkeskommen ei unntaksordning der ungdom med Vg1 Elektro og Vg2 Elenergi fekk ekstra godskriving i læretida, altså kortare læretid enn det regelverket tilseier dersom dei teikna lærekontrakt i byggdriftarfaget. Fagleg vart dette vurdert som forsvarleg, fordi læreplanane har fleire overlappende kompetansemål. Ordninga vart vidareført i 2017 og 2018, og utvida til også å gjelde søkjarar frå Vg2 (evt inkl Vg3) Automatikarfaget.

Det vil sannsynlegvis bli behov for nokre ekstraordinære tiltak også i 2019 for å finne nok læreplassar. Det vil derfor vere ein føremon om fjorårets ordning kan gjerast gjeldande også i år.

Økonomi: Tiltaket har marginale økonomiske konsekvensar.

Klima: Tiltaket vil ikkje ha konsekvensar for klimaet.

Folkehelse: Om fleire får fullført vidaregåande opplæring pga tiltaket, vil det vere positivt for dei det gjeld.

Regional planstrategi: Tiltaket er i tråd med Regional plan for kompetanse og arbeidskraft.

Forslag til innstilling

1. Unntaksordning med overgang frå Vg2 Elenergi og Vg2 Automatisering til lære i byggdriftarfaget gjeld for 2019.
2. Vg1 Elektrofag blir godskrive med 12 mnd., og Vg2 Elenergi og Vg2 (evt inkl Vg3) Automatisering blir godskrive med 6 mnd i høve til læretid i byggdriftarfaget. Læretida i byggdriftarfaget vert dermed 2,5 år (30 mnd).
3. Lærebedrifta og lærlingen må vere samde om den avkorta læretida. Lærebedrifta må søkje om få godkjent lærekontrakt på desse vilkåra. Fagopplæringskontoret gjer enkeltvedtak i saka.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæringf

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 11.02.2019

Byggdriftarfaget er eit relativt nytt fag, læreplanen vart godkjend per 1.8.2014. Faget er eit særløp, og opplæringsløpet er Vg1 Bygg- og anleggsteknikk og deretter tre år i lære.

Ein byggdriftar driftar og held ved like bygg for oppvekst, omsorg, næring og bustader, for eksempel barnehagar, skular, sjukeheimar, sjukehus, kontor- og industribygningar og bustadbygg. Byggdriftarfaget byggjer på og vidareutviklar vaktmeisteryrket.

Sentrale arbeidsområde er å

- gjere dagleg ettersyn av bygg og uteanlegg og utføre enkle reparasjonar og vedlikehald
- drifte lys-, ventilasjons-, varme- og kjøleanlegg og vass- og avløpsinstallasjonar
- ta seg av avfallssystem, alarmsystem og anlegg for brannvarsling og naudstraumsforsyning
- bruke program for forvaltning, drift og vedlikehald og sentral driftskontroll (FDV- og SD-program)
- gi primærhjelp ved heisstans
- drifte basseng- og fonteneanlegg og utføre legionellakontroll
- gi råd om val av tekniske installasjonar og anlegg

Fleire bedrifter og bransjar har ønske om å ta inn lærlingar i byggdriftarfaget med bakgrunn frå elektro, og ikkje frå bygg- og anleggsteknikk. Dette heng saman med at arbeidet som skal utførast i faget er av ein slik art at det kan vere ein stor fordel med elektro-kunnskap.

Byggdriftarfaget går ut frå Vg1 Bygg- og anleggsteknikk, og deretter er det tre års læretid. For å bli elektrikar må ein gå Vg1 Elektrofag og Vg2 Elenergi, og deretter 2,5 år i lære. Det er ikkje kryssløp mellom desse utdanningane. Det er likevel ein del av kompetansemåla som er overlappende.

Fylkesrådmannen gjorde i 2016 vedtak om ei mellombels godskrivingsordning for byggdriftarfaget for ungdom med bakgrunn frå Vg1 Elektro og Vg2 Elenergi. Bakgrunnen var svært mange søkjarar til læreplass i elektrikarfaget, og at situasjonen i bransjen var slik at eit stor tal på søkjarar ville bli ståande utan læreplass i dette faget.

Ordninga vart vidareført og utvida i 2017 i lys av læreplass-situasjonen, slik at også søkjarar med Vg2 Automatisering vart omfatta.

- Vg1 Elektrofag blei godskrive med 12 mnd., og Vg2 Elenergi og Vg2 (evt Vg3) Automatisering blei godskrive med 6 mnd i høve til læretid i byggdriftarfaget. Læretida i byggdriftarfaget vart dermed 2,5 år (30 mnd) for desse lærlingane.
- Lærebedrifta og lærlingen måtte vere samde om den avkorta læretida. Lærebedrifta måtte søkje til fagopplæringskontoret om å få godkjent lærekontrakt på desse vilkåra.
- Fagopplæringskontoret gjorde enkeltvedtak i saka.

Etter talet på Vg2-elevar innan elektro som denne våren skal søkje læreplass ser det i 2019 ut for at vi kan kome i ein liknande situasjon som i 2018 når det gjeld søkjarar til elektrikarfaget. Det er dermed ønskje om å også i år gi ekstra godskrivning av læretida for søkjarar som kjem ut frå Vg2 elenergi.

I tillegg ser fylkesrådmannen at vi også i 2019 vil ha mange søkjarar til læreplass i automatiseringsfaget. Desse søkjarane går tre år i skulen (Vg1 elektrofag, Vg2 + Vg3 automatisering) før dei skal ha 1,5 år i lære. Læretida består berre av verdiskapingstid. Over fleire år har vi hatt mange søkjarar som ikkje har fått læreplass i dette faget. Desse har fått tilbod om å ta fagprøve etter bestått Vg3 for å få fullført opplæringa si.

Som for Vg2 Elenergi er det ein god del overlapping mellom kompetansemål for Vg2 Automatisering og læreplanen i byggdriftarfaget. Det kan derfor fagleg forsvarast at også ungdom med bakgrunn frå Vg2 Automatisering får tilsvarende unntak frå godskrivingsreglane som vi foreslår for søkjarane frå Vg2 Elenergi.

Vilkåra for unntaksordninga blir som følgjer:

- Ordninga med overgang frå Vg2 Elenergi og Vg2 Automatisering til lære i byggdriftarfaget gjeld for 2019.
- Vg1 Elektrofag blir godskrive med 12 mnd., og Vg2 Elenergi og Vg2 (evt inkl Vg3) Automatisering blir godskrive med 6 mnd i høve til læretid i byggdriftarfaget. Læretida i byggdriftarfaget vert dermed 2,5 år (30 mnd).
- Lærebedrifta og lærlingen må vere samde i den avkorta læretida. Lærebedrifta må søkje om få godkjent lærekontrakt på desse vilkåra.
- Fagopplæringskontoret gjer enkeltvedtak i saka.

Søknader skal sendast til Fagopplæringskontoret.